

מכון חליבה הגדול ביותר בעולם

את הגביעים מצמידים שני אנשים והבהמות מוסעות סביב לאזור היציאה, איפה שמסירים את הגביעים ע"י עובד שלישי. סיבוב אחד של המשטח נעשה מדי 6 דקות. שיעור החליבה להלכה הוא 460 פרות בשעה. הפרות עוזבות את המשטח וחוזרות לחוותן. את הפרות יכולים להכניס לחצרות החזקה לפני יציאתן, בשביל הזרעה מלאכותית, או מטרות אחרות. הצלחת הסכימה מותנית בשימוש מלא של יכולת הקליטה. גם עם אי אלו הפרעות בהתחלה נחלבו 750 פרות ב-1½ שעה, כשהפעולה החלה באוגוסט 1971. בהספק של 600 פרות בשעה יש די זמן לחליבת יותר מ-2000 פרות. על חלק מהקשיים אפשר להתגבר ע"י הצטרפות חוואים נוספים לשותפות, אם כי עשויה להתעורר בעית המרחק מהמכון.

שימוש ב-5 מיכלים

היתה בעיה איך לאסוף את החלב בנפרד משני עדרים המצויים על המשטח באותו הזמן. עם 5 מיכלי חלב, מערכת אוטומטית לביקורת להעברה ישירה ממכל אחד למשנהו נפתרה הבעיה. אחרי שנשר אחד החוואים, נשארו 600 פרות בקואופרטיב. בעיות מיכניות נגפו את המכון, במיוחד את המיכון המסיע. עובדות אלו ואחרות גרמו להורדת שיעורי ההספק בחליבה ל-300—350 פרות בשעה בתחילת ההפעלה, מאוחר יותר עלה ההספק ל-450 פרות בשעה. כל החוואים מגדילים את מספר פרותיהם תוך מאמץ לנצל את היתרון הפוטנציאלי של המכון. הערכות הראו שלו עלה מספר הפרות עד ל-3,000, היו קטנות ההוצאות לפרה עד ל-5\$. כשחולבים רק 800 פרות, יחייבו את החברים ב-12.4\$ לפרה. במרוצת העונה הראשונה לחליבה הסתכמו ההוצאות בקצת יותר מ-10\$. לפרה, כולל כל העבודה וחשמל.

עריכה מקצועית ע"י חי הברון.

תרגם והלבה"ד ח. עפרוני

הועתק מ-Farmer's Digest, אפריל 1973

מכון החליבה הגדול ביותר בעולם הוא אולי שדרת הדג הסובבת של 64 עמדות שנבנה ע"י קבוצת חוואים בניו-זילאנד. מתקן זה נבנה בהוצאה של 50 אלף דולר, בערך. המכון הוקם במרכז של חמשה חוואים, השותפים במפעל. המכון בשימוש למעלה משנה, ואם כי חוואי אחד נשר מן הסידור הקבוצתי, השאר מרוצים מיעילות המכון, על אף שלא מילא את התקוות האורגניות. החוואים בחרו ביחידה של 64 עמדות, כי יש בה צירוף העיקרון של הטענה קבוצתית עם המושג של יעילות עילית, המיוחסת לשדרת דג. הקליטה שחזו מראש היתה יותר מ-600 פרות בשעה. את החיסכון בהוצאות העריכו (למעט המשכורות והחזר הון) ב-40%, בערך, ב-2.5\$ לפרה. בהשוואה ל-4.5 במכון קונבנציונאלי. בזמן החליבה לפרה ציפו לקצרו עד מחציתו.

היתרון הגדול ביותר בסידור הקואופרטיבי ציפו באפשרות השגת כוח עבודה — גודל העדר שכירה. החוואים רצו להגדיל את עדריהם, אבל לא יוגבל עוד ע"י ההוצאה הגבוהה לעזרה המועד היה בהוצאות על עבודה. לכן הקימו חברה בערבון מוגבל עם עדר כולל של 750 פרות. ההוצאות לחוואי קטנו, בחלק של העזרה השכירה, כדי אפשרות להרחבת העדר.

בשעת החליבה מביאים כל עדר מחוותו למבוא החצר הבנויה בטון ולמכון. שרשראות משוכות, שאליהן מחוברים שערים המוסעים ברווחי זמן קבועים בכל צד של החצר. עדרים אחדים יכולים לכן ללכת בהמשכיות לאזור ההכנה, שהוא עשוי בצורת 8 עמדות של שדרת דג, הקרובה למשטח הנע.

הכנת 8 בפעם אחת

בצד אחד של שדרת דג זאת רוחץ החוואי ומגרה פרותיו בעזרת סילוני מים חמים ישירים, בינתיים 8 פרות אחרות — מוכנות כבר מהצד השני — עולות על המשטח. באותו זמן מחלקים השערים אוטומטית יחידות של 8 פרות.